

REMISSVAR

2021-02-04

dnr 5.2.1-2020-1505

Regeringskansliet

i.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande avseende inriktningsunderlag inför transportinfrastrukturplanering för perioden 2022-2033 och 2022-2037

Ert dnr. I2020/01827/TP

Bakgrund

Sametinget i Sverige är både en statlig myndighet och ett folkvalt samiskt parlament med syfte att förbättra de svenska samernas möjligheter som ursprungsfolk att bevara och utveckla sin kultur. Sametingets uppgift är att medverka i samhällsplaneringen och bevaka att samiska behov beaktas – däribland renskötselns intressen – vid utnyttjandet av mark och vatten.

Sametinget har tagit del av Trafikverkets inriktningsunderlag inför transportinfrastrukturplanering för perioden 2022-2033 och 2022-2037 och lämnar följande synpunkter.

Miljö kvalitetsmål

Av underlaget framgår att många miljöfrågor har nära koppling till infrastrukturens utformning. Det handlar om hur infrastrukturen byggs och underhålls. Många miljöaspekter avgörs i projekteringen och upphandlingen av entreprenader. Det är därför viktigt med både klimat- och miljökrav i upphandlingen. I strategin för Storslagen fjällmiljö och i Sametingets handlingsplan för klimatanpassning för samiska näringar och samisk kultur finns en åtgärd att utarbeta åtgärdsprogram för att minska negativ påverkan på renskötseln av existerande väg- och järnvägsnät. Åtgärdsprogrammen kan innebära åtgärder som motverkar eller kompenserar negativ påverkan på grön infrastruktur (sammanhängande betesmarker) t.ex. genom byggande/rivning av stängsel, alternativa vägdragningar, vägläggning i tunnel eller byggande av ekodukter lämpade för renpassage över väg/järnväg.

Sametinget påminner om att de samiska traditionella kunskaperna är viktiga för att nå miljö kvalitetsmålen Storslagen fjällmiljö och Ett rikt växt och djurliv. Renskötselns framtid är dessutom avgörande för att nå miljö kvalitetsmålet Storslagen fjällmiljö. Renen är det enskilt viktigaste betesdjuret i fjällen. Renens bete i fjällen är en ekosystemtjänst i sammanhanget som renskötseln levererar och är en del av den samiska kulturen. Renen kräver vidsträckt sammanhängande områden året om från kust till fjäll. Även om miljö kvalitetsmålet syftar till att bibehålla karaktären av betespräglad landskap i fjällen måste åtgärderna i arbetet med

---

Čujuhus/adress

Box 90

981 22 GIRON/KIRUNA

Besöksadress: Adolf Hedinsvägen 58

Telefovdna/telefon

0980 - 780 30 (vx)

Org.nr.: 202100-4573

E-boasta

e-post: kansli@sametinget.se

www.sametinget.se

etappmål innefatta förutsättningar för berörda fjäll- och skogssamebyars hela renskötsel, inklusive betes- och flyttningsförhållanden i kust- och skogsland nedanför fjällen. Renarna som nyttjar naturresurserna bidrar till att den biologiska mångfalden hålls i balans. Vidare bidrar den samiska kulturen och de samiska näringarna till att uppfylla miljökvalitetsmålen Levande skogar och Myllrande våtmarker samt främjar till en hållbar utveckling i enlighet med miljöbalkens allmänna mål genom ekologiska, sociala, kulturella och samhällsekonomiska hänsynstaganden.

Grön infrastruktur

En sammanhållen och fungerande grön infrastruktur är förutsättningen för att renskötsel, natur och samisk kultur ska fortleva. Den upprätthåller viktiga funktioner inom renskötseln och möjliggör årstidsbunden förflyttning mellan betesområden. Genom att arbeta med grön infrastruktur kan vi skapa långsiktigt hållbara landskap och vända den negativa trenden med en minskad biologisk mångfald i Sverige. Arbetet med grön infrastruktur innebär att involvera alla aktörer i landskapet i ett arbetssätt där vi tillsammans planerar för långsiktigt hållbara landskap. Sådana landskap ger positiva ekologiska, ekonomiska och sociala effekter och är en förutsättning för hållbar samhällsutveckling. En fungerande grön infrastruktur ökar motståndskraften mot negativa förändringar, som till exempel klimatförändringar. Vägar och järnvägar behöver underhållas och utvecklas, men det är viktigt att komma ihåg att de utgör barriärer i landskapet. Trafikverket som ansvarar för den långsiktiga infrastrukturplaneringen i hela landet måste se till att barriärerna minskar och inte förstärks.

Sametinget är positiv till hållbarhetsmålet om att biologisk mångfald ska stärkas som innebär att djur kan röra sig friare tvärs vägar och järnvägar, att färre djur dödas i trafiken, artrika miljöer som stärker den gröna infrastrukturen och att utbredningen av invasiva arter minskar. Sametinget styrker att det finns behov av ökade medel till riktade miljöåtgärder som till exempel att skapa och underhålla säkra och funktionella passager för djur.

I Sametingets yttrande har avdelningschef Lars-Ove Sjajn beslutat efter föredragning av samhällsplanerare Brita Iren Thomasson, avdelning Rennäring, Miljö och Samhälle.